

Tárgyak:	Csendelet gyümölcstortával és römer pohárral
Intézmény:	Szépművészeti Múzeum Dózsa György út 41. 1146 Budapest
Gyűjtemények:	Régi Képtár
Leltári szám:	REK_1026

Leírás

Mintha csak Velázquez előbbi képéből vágták volna ki az asztalt, a holland Pieter Claesz. csendéletén ugyanazok a szakmai fogások köszönnek vissza: az asztal széléről lelógó kés (ami a térbeliség illúzióját hivatott fokozni), az élre vasalt, ropogós fehér asztalkendő, a megannyi különféle - fényes vagy matt, zsíros vagy száraz, kemény vagy puha - anyagminőség bravúros kontrasztja. Cseppet sem váratlan ez a hasonlóság, hiszen formailag mindkét kép ugyanabból a hagyományból táplálkozik: az Utolsó vacsorát - azaz Jézus tanítványaitól vett búcsúját és az oltáriszentség megalapítását - ábrázoló képekből. A csendélet tehát vallásos asszociációkkal terhes, és a gondolattársítást különféle hagyományos keresztény szimbólumok is erősítik (bor és kenyér, a borospoharat körbekúszó szőlővenyige, vagy a pohár felületén visszatükröződő, keresztforma ablakkeret). Pieter Claesz., noha Antwerpenben született, az egyik "leghollandabb" festő. Nemigen van olyan képtípus, ami jobban megragadná a puritán, protestáns nemzeti karaktert, mint az ő egyszerű "böjti csendéletei". A kenyér, bor, gyümölcs és pite együttese nem a legszokásosabb kompozíciói közül való. A félbehagyott gyümölcstorta pazarló árvasága a földi bőség hiábavalóságára int, ezzel már a jelképes utalások második rétegét vezeti be. Mégis, az összehatás megmarad csendesnek és visszafogottnak, s ez jórészt Claesz. festészetének egy nélkülözhetetlen összetevőjéből adódik: a színeket addig tompítja, míg már-már a teljes egyneműségig jut. Vécsey Axel

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Tölgyfa / olaj

Méret:

63,6 x 88,3 cm

Események

Festmény   mikor   1647
készítése

ki Pieter Jansz. (1597/1598 – 1661)
hol

Kulcsszavak

- festmény